

KOMUNIKAT PRASOWY nr 147/25

Luksemburg, 25 listopada 2025 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-713/23 | Wojewoda Mazowiecki

Obywatelstwo Unii: Państwo członkowskie ma obowiązek uznać małżeństwo dwóch obywateli Unii tej samej płci legalnie zawarte w innym państwie członkowskim, w którym korzystali oni z przysługującej im swobody przemieszczania się i pobytu

Dwóch obywateli polskich, którzy zawarli związek małżeński w Niemczech, wniosło o transkrypcję ich aktu małżeństwa do polskiego rejestru stanu cywilnego, aby ich małżeństwo zostało uznane w Polsce. Właściwe organy odmówiły im tego ze względu na to, że prawo polskie nie dopuszcza małżeństw osób tej samej płci. W odpowiedzi na pytanie sądu krajowego w tym względzie Trybunał Sprawiedliwości uznał, że odmowa uznania małżeństwa dwóch obywateli Unii legalnie zawartego w innym państwie członkowskim, w którym korzystali oni z przysługującej im swobody przemieszczania się i pobytu, jest sprzeczna z prawem Unii, ponieważ narusza tę swobodę oraz prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego. Państwa członkowskie są zatem zobowiązane do uznania, do celów wykonywania praw przyznanych przez prawo Unii, stanu małżeńskiego ustanowionego zgodnie z prawem w innym państwie członkowskim. Trybunał podkreślił jednak, że obowiązek ten nie oznacza wprowadzenia małżeństw osób tej samej płci do prawa krajowego. Ponadto państwa członkowskie dysponują zakresem uznania przy wyborze sposobów uznawania takiego małżeństwa. Jednakże, jeżeli państwo członkowskie zdecyduje się ustanowić jeden sposób uznawania małżeństw zawartych w innym państwie członkowskim, taki jak transkrypcja aktu małżeństwa do rejestru stanu cywilnego, jest ono zobowiązane stosować ten sposób również do małżeństw zawieranych przez osoby tej samej płci.

W 2018 r. dwóch obywateli polskich, przebywających w Niemczech, z których jeden posiada również obywatelstwo niemieckie, zawarło związek małżeński w Berlinie. Zamierzając przenieść się do Polski i przebywać tam jako małżonkowie, wniesli oni o transkrypcję¹ aktu małżeństwa sporządzonego w Niemczech do polskiego rejestru stanu cywilnego po to, by ich małżeństwo zostało uznane w Polsce. Wniosek ten został rozpatrzony odmownie na tej podstawie, że prawo polskie nie dopuszcza małżeństw osób tej samej płci. Z tego względu transkrypcja rozpatrywanego aktu małżeństwa naruszyłaby podstawowe zasady polskiego porządku prawnego.

Małżonkowie zaskarżyli tę odmowę. Rozpatrując tę sprawę, polski Naczelny Sąd Administracyjny zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości. Sąd ten dąży do ustalenia, czy uregulowania krajowe, które nie zezwalają na uznanie małżeństwa osób tej samej płci zawartego w innym państwie członkowskim ani na transkrypcję w tym celu aktu małżeństwa do rejestru stanu cywilnego, są zgodne z prawem Unii².

Trybunał przypomniał, że choć normy dotyczące małżeństwa należą do kompetencji państw członkowskich, to państwa te są zobowiązane do wykonywania tej kompetencji zgodnie z prawem Unii. Małżonkowie, o których mowa, jako obywatele Unii Europejskiej korzystają zaś ze swobody przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich oraz z prawa do prowadzenia przez nich zwykłego życia rodzinnego w trakcie korzystania z tej swobody oraz w przypadku powrotu do państwa członkowskiego pochodzenia. W szczególności, **gdy układają życie rodzinne w przyjmującym państwie członkowskim, zwłaszcza przez zawarcie małżeństwa, muszą być pewni, że będą mogli je kontynuować po powrocie do państwa pochodzenia.**

Odmowa uznania małżeństwa dwóch obywateli Unii tej samej płci legalnie zawartego w innym państwie członkowskim, w którym korzystali oni z przysługującej im swobody przemieszczania się i pobytu, może spowodować poważne niedogodności administracyjne, zawodowe i prywatne, zmuszając małżonków do życia w państwie członkowskim, z którego pochodzą, jak osoby stanu wolnego.

To dlatego **Trybunał orzekł, że taka odmowa jest sprzeczna z prawem Unii**. Narusza ona nie tylko swobodę przemieszczania się i pobytu, ale także prawo podstawowe do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego³.

Zdaniem Trybunału **obowiązek uznania** nie narusza tożsamości narodowej ani nie zagraża porządkowi publicznemu państwa członkowskiego pochodzenia małżonków. **Nie oznacza** on bowiem, **że państwo to musi wprowadzić w swoim prawie krajowym małżeństwo dwóch osób tej samej płci**.

Ponadto **państwa członkowskie dysponują zakresem uznania przy wyborze sposobów uznawania takiego małżeństwa**, a transkrypcja zagranicznego aktu małżeństwa jest tylko jednym z możliwych sposobów. Niemniej Trybunał podkreślił, że sposoby te nie mogą czynić takiego uznawania niemożliwym lub nadmiernie utrudnionym ani dyskryminować par osób tej samej płci ze względu na ich orientację seksualną, co ma miejsce w przypadku, gdy prawo krajowe nie przewiduje dla tych par sposobu uznawania równoważnego z tym przyznanym parom osób odmiennej płci.

Wobec tego, **jako że transkrypcja jest jedynym przewidzianym w prawie polskim środkiem** pozwalającym na to, aby małżeństwo zawarte w innym państwie członkowskim zostało faktycznie uznane przez organy administracyjne, **Polska jest zobowiązana stosować go bez rozróżnienia** do małżeństw osób tej samej płci oraz małżeństw zawieranych przez osoby odmiennej płci.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełny [tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie wyroku](#) są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Transkrypcja zagranicznego dokumentu stanu cywilnego polega na wiernym i literalnym przeniesieniu jego treści do polskiego rejestru stanu cywilnego. W ten sposób, w wyniku transkrypcji, powstaje polski akt stanu cywilnego, „oderwany” od aktu pierwotnego, którego moc dowodowa jest równa aktom stanu cywilnego utworzonym w Polsce.

² Artykuł 20 i art. 21 ust. 1 TFUE, odczytywane w świetle art. 7 i art. 21 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

³ Zapisanego w art. 7 Karty praw podstawowych i mającego takie samo znaczenie i zakres jak prawo zagwarantowane w art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. W tym względzie Trybunał powołał się w szczególności na wyrok z dnia 12 grudnia 2023 r. w sprawie Przybyszewska i in. przeciwko Polsce, w którym Europejski Trybunał Praw Człowieka orzekł, że Polska uchybiła swojemu pozytywnemu obowiązkowi ustanowienia ram prawnych umożliwiających uznanie i ochronę par osób tej samej płci.